

ISSN 2695-1584 (Print)
ISSN 2695-1592 (Online)
DOI:10.52058/2708-7530-2023-10(29)

VĚDA A PERSPEKTIVY

No 10(29)
2023

Ми з України

ISSN 2695-1584 (Print)

ISSN 2695-1592 (Online)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-10\(29\)](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-10(29))

Věda a perspektivy

№ 10(29) 2023

Praha, České republika
2023

Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín "Věda a perspektivy" je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. № 10(29) 2023. str. 313

Zveřejněno rozhodnutím akademické rady Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (zápis č. 69/2023 ze dne 23. říjen 2023)

Vydavatel:

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. , Česká republika
International Economic Institute s.r.o. Praha, Česká republika se sídlem V Lázních 688,
Jesenice 252 42
IČO 03562671 Praha, Česká republika
zastoupen Mgr. Markétou Pavlovou

Časopis vychází v rámci práce vydavatelské skupiny „Scientific Perspectives“ a s vědeckou podporou: veřejné organizace „Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration“, veřejné organizace „Association of Scientists of Ukraine“, Institut filozofie a sociologie Ázerbájdžánu Národní akademie věd (Baku, Ázerbájdžán)

Časopis je zařazen do mezinárodní vědeometrické databáze Index Copernicus (IC), mezinárodního vyhledávače Google Scholar a do mezinárodní vědeometrické databáze Research Bible

Šéfredaktor:
**Karel Nedbálek - doktor
práv, docent (Zlín, Česká
republika)**

Zástupce šéfredaktora:
**Markéta Pavlova - ředitel,
Mezinárodní Ekonomický
Institut (Praha, Česká
republika)**

**Dina Dashevskaya - geolog,
geochemik Praha, Česká
republika (Jeruzalém, Izrael)**

Členové redakční rady:

- Humeir Huseyn Achmedov** - doktor pedagogických věd, profesor (Baku, Ázerbájdžán)
Iryna Zhukova - kandidátka na vědu ve veřejné správě, docentka (Kyjev, Ukrajina)
Jurij Kijkov - doktor informatiky, dr.h.c. v oblasti rozvoje vzdělávání (Teplice, Česká republika)
Vladimír Bačišin - docent ekonomie (Bratislava, Slovensko)
Peter Ošváth - docent práva (Bratislava, Slovensko)
Dina Dashevsky - geolog, geochemik Praha, Česká republika (Jerusalem, Izrael)
Yevhen Romanenko - doktor věd ve veřejné správě, profesor, ctěný právník Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)
Oleksandr Datsiy - doktor ekonomie, profesor, čestný pracovník školství na Ukrajině (Kyjev, Ukrajina)
Badri Getchbaya - doktor ekonomie, profesor, docent na Batumi State University. Shota Rustaveli (Gruzie)
Laila Achmetová - doktorka historických věd, profesorka politologie, profesorka UNESCO, mezinárodní žurnalistiky a médií na žurnalistické fakultě Kazašské národní univerzity (KazNU). al-Farabi (Kazachstán)
Oleksandr Nepomnyashy - doktor věd ve veřejné správě, kandidát ekonomických věd, profesor, řádný člen Vysoké školy stavební Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)
Michał Tomasz - doktor věd, docent katedry geografie regionálního rozvoje, University of Gdańsk (Polsko)

Články jsou vyvěšeny v redakci autora. Za obsah a pravopis zaslaných materiálů odpovídají autoři

OBSAH

SÉRIE “Ekonomika”

- Andriy Dudchenko, Larysa Stepanova** 9
EMPLOYEES LABOUR AND PERSONAL POTENTIAL DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF ENSURING THE ENTERPRISES COMPETITIVENESS
- Evgeniia Kazachenko** 15
STRATEGIC ROLE OF HUMAN RESOURCES IN SUCCESSFUL OPERATION AND BUSINESS DEVELOPMENT
- Roman Ustymenko** 27
DEVELOPMENT AND BUSINESS OPPORTUNITIES IN THE FIELD OF COSMETICS
- Лариса Тешева, Ольга Крикун** 35
ЦИРКУЛЯРНА ЕКОНОМІКА ЯК РЕАЛІЗАЦІЯ МОДЕЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

SÉRIE “Pedagogika”

- Iryna Kalynovska** 44
PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE PSYCHOLOGISTS TO WORK IN THE SYSTEM OF INCLUSIVE EDUCATION
- Larisa Zadoyana** 54
PROBLEMS OF THE PROSE WORKS OF THE COLLECTION OF STEPAN PAVLENK "EVERYNESS IS SO SHORT"
- Олександр Коберник, Сергій Котловий** 63
ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ КОМАНДНОЇ РОБОТИ

- Вадим Ребенок, Наталія Носовець, Тетяна Белан** 74
ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Ірина Середа, Світлана Карсканова, Олена Ходикіна, Євгенія Костюк, Катерина Білик** 87
ФОРМУВАННЯ НОРМАТИВНОЇ ЗВУКОВИМОВИ У ДІТЕЙ СТАРШОГОДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗІ ЗНИЖЕНИМ ЗОРОМ
- Ірина Середа, Валентина Сокурєнко, Дарія Тригуб** 96
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГОТОВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ ДО ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
- Галина Ткачук, Роман Діденко** 104
МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА СПЕЦИФІКА ПРОВЕДЕННЯ ВЕБКВЕСТІВ З ІНФОРМАТИКИ
- Тетяна Філімонова** 116
ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

SÉRIE “Veřejná správa”

- Артур Горін** 129
ОСОБЛИВОСТІ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТНО-ОБ'ЄКТНИХ ВІДНОСИН У СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
- Ілля Котов** 138
ІДЕНТИФІКАЦІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЙОГО КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ В СУЧАСНІЙ НАУЦІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
- Володимир Кучерявий** 152
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЛОБІЗМУ В УКРАЇНІ
- Наталія Русенко** 165
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОПОЛІТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

SÉRIE “Politologie”

- Аліна Лясота** 179
ОСОБЛИВОСТІ СУЧАНОЇ ГЕНДЕРНОЇ СТРАТЕГІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

SÉRIE “Psychologie”

- Oleksandr Rot-Serov, Natalya Guba** 189
SOCIAL-PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF THE COMPETENCE OF IT SPECIALISTS IN THE CONTEXT OF PROFESSIONAL INTERACTION

- Ірина Гудінова** 203
ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ЩОДЕННИК, ЯК ОСНОВА В САМОПРЕКТУВАННІ ОСОБИСТОСТІ

- Михайло Іоффе** 217
НЕВЕРБАЛЬНИЙ АСПЕКТ СПІЛКУВАННЯ ЯК НАУКОВА КАТЕГОРІЯ

- Ілля Коробка** 230
ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ТОЛЕРАНТНОСТІ/ІНТОЛЕРАНТНОСТІ ДО НЕВИЗНАЧЕНОСТІ НА СУБ'ЄКТИВНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

- Едуард Сколота** 247
РОЗВИТОК АСЕРТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ

SÉRIE “Geografické vědy”

- Олег Мельник, Зоя Карпюк, Сергій Полянський, Роман Качаровський, Ганна Лук'янова, Олександр Риковський, Андрій Паушук** 261
АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПРИРОДНОГО РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГОРОХІВСЬКОЇ ТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

SÉRIE “Trestní právo”

Максим В’юник

277

ЗАСАДИ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ЩОДО ПРАВА ГРОМАДЯН НА ВОЛОДІННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЮ ЗБРОСЮ

SÉRIE “Profesní vzdělání”

Ксенія Яцина

286

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ АГРОТЕХНІКІВ У КОЛЕДЖІ

SÉR IE “Filosofie práva”

Олег Савкін

299

АКТУАЛЬНІСТЬ ІДЕЙ АНТИЧНОЇ «ПАРРЕСІЇ» ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ІСТИНИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

SÉRIE “Geografické vědy”

[https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-10\(29\)-261-276](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-10(29)-261-276)

Олег Мельник

*кандидат географічних наук, заступник директора
Волинського обласного унiверситету підготовки,
перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів АПК,
м. Луцьк, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-1584-2943>*

Зоя Карпюк

*кандидат географічних наук, доцент кафедри
фізичної географії географічного факультету
Волинського національного університету
імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-8073-3129>*

Сергій Полянський

*кандидат географічних наук, доцент кафедри
фізичної географії географічного факультету
Волинського національного університету
імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-8666-7695>*

Роман Качаровський

*магістр географії, старший лаборант кафедри економічної
та соціальної географії географічного факультету
Волинського національного університету
імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-6096-4800>*

Ганна Лук'янова

*здобувачка освіти групи Гео-43 О географічного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна*

Олександр Риковський

*здобувач освіти групи ФГ-61М географічного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна*

Андрій Паушук

*здобувач освіти групи Гідр-64М географічного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна*

АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПРИРОДНОГО РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГОРОХІВСЬКОЇ ТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Анотація. Проаналізовано та узагальнено результати праць науковців, що проводили дослідження природного рекреаційного потенціалу та окремих компонентів довкілля на регіональному та локальному рівнях в межах Волинської області та її адміністративних одиниць. Охарактеризовано систему розселення і мережу автошляхів Горохівської територіальної громади. Окремо описано особливості місцевого клімату (температурний режим, кількість опадів тощо), ґрунтовий покрив, гідрографічну мережу (морфометричні характеристики водних об'єктів, зокрема річок, озер, водосховищ та ставків), структуру земельних ресурсів, лісові (видову та вікову структуру деревостанів) та мисливські угіддя, природно-заповідний фонд (подано детальну характеристику та коротку історичну довідку). Зосереджено увагу на біологічному (флористичному і фауністичному) та ландшафтному різноманітті існуючих об'єктів ПЗФ. Запропоновано комплекс заходів для збереження та раціонального використання природного рекреаційного потенціалу громади.

Ключові слова: децентралізація, територіальна громада, природно-заповідний фонд, рекреаційний потенціал, клімат, поверхневі води, земельні ресурси, ґрунтовий покрив, природно-заповідні об'єкти, Горохівська ТГ, Луцький район, Волинська область.

Oleg Melnyk

*Candidate of Geographical Sciences,
Deputy Director of the Volyn Regional Training Center for the Training,
Retraining and Advanced Training of Agricultural Workers,
Lutsk, Ukraine,*

<https://orcid.org/0000-0002-1584-2943>

Zoia Karpiuk

*Candidate of Geographical Sciences,
Associate Professor of Physical Geography of Faculty of Geography,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Lutsk, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-8073-3129>*

Serhiy Polyansky

*Candidate of Geographical Sciences, Associate Professor of the
Department of Physical Geography, Faculty of Geography,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Lutsk, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-8666-7695>*

Roman Kacharovskiy

*Master of Geography, senior laboratory assistant at the Department of
Economic and Social Geography, Faculty of Geography,
Volyn National University named after Lesya Ukrainka,
Lutsk, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-6096-4800>,*

Hanna Lukyanova

*student of the Geo-430 group of the Faculty of Geography,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Lutsk, Ukraine*

Oleksandr Rykovskiy

*student of the FG-61M group of the Faculty of Geography,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Lutsk, Ukraine*

Andriy Paushuk

*student of the Hydr-64M group of the Faculty of Geography,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Lutsk, Ukraine*

ASPECTS OF DEVELOPMENT OF THE NATURAL RECREATIONAL POTENTIAL OF GOROKHIV TC OF VOLYN REGION

Abstract. The results of scientists who conducted the study of natural recreational potential and individual environmental components at the regional and local levels within the Volyn region and its administrative units are analyzed and summarized. The system of settlement and the network of highways of the Gorokhiv territorial community are characterized. The features of the local climate (temperature regime, rainfall, etc.), soil cover, hydrographic network (morphometric characteristics of water bodies, including rivers, lakes, reservoirs and ponds) and structure of land resources, forests (species and age structure), hunting grounds, nature reserve fund (detailed characteristics and short historical reference) are separately described. The focus on biological (floral and faunistic) and landscape diversity of existing NRF objects is focused. A set of measures for preserving and rational use of the natural recreational potential of the community is proposed.

Keywords: decentralization, territorial community, nature reserve fund, recreational potential, climate, surface waters, land resources, soil cover, nature reserves, Horohivska TC, Volyn region.

Постановка проблеми. Сучасний адміністративно-територіальний устрій сприяє розвитку конкретних локальних територій, зважаючи на отримання більш широких управлінських повноважень та доступу до ресурсів, що в середньостроковій перспективі істотно покращить соціально-економічні умови проживання місцевого населення. Раціональне використання, зокрема, рекреаційних ресурсів територій сприятиме покращенню екологічної ситуації, розвитку рекреації та туризму в їх межах. Відповідно дослідження природного рекреаційного потенціалу громад є актуальним і перспективним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Починаючи з 2015–2016 рр., багатьма науковцями здійснюється дослідження природного рекреаційного потенціалу, зокрема на регіональному та локальному рівнях. Природно-рекреаційний комплекс Волинської області досліджували Я. Б. Олійник, Л. М. Черчик, О. В. Міщенко, І. В. Єрко. На рівні адміністративних територій, зокрема й новоутворених, елементи природного рекреаційного потенціалу досліджували І. П. Ковальчук, В. О. Фесюк, Ф. В. Зузук, Л. Т. Чижевська, З. К. Карпюк, Т. С. Павловська, С. В. Полянський, Р. Є. Качаровський, О. В. Антипюк. Водночас проблеми оцінки та використання природного рекреаційного потенціалу Горохівської ТГ досліджено недостатньо.

Мета та завдання статті. Основною метою роботи є дослідження та оцінка природного рекреаційного потенціалу Горохівської територіальної громади Луцького району Волинської області. Завдання полягають у вивченні

потенціалу загалом та його елементів, зокрема кліматичних умов, гідрологічних об'єктів, лісового та природно-заповідного фонду. Підтримання квазістійкого стану довкілля громади та збереження природоохоронних об'єктів істотно впливає на можливості його рекреаційного використання. Для виконання завдань дослідження проаналізовано інформацію статистичних щорічників Головного управління статистики у Волинській області, звітні і довідкові матеріали підрозділів Регіонального офісу водних ресурсів у Волинській області, Волинського обласного управління лісового та мисливського господарства, Управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА, інформацію сайтів Луцької районної державної адміністрації та Горохівської територіальної громади. У ході дослідження використано порівняльно-географічний, статистичний, аналітичний методи, проведено узагальнення та систематизацію інформації.

Виклад основного матеріалу. В ході проведення децентралізації в Україні 25 жовтня 2020 року, згідно норм ЗУ «Про добровільне об'єднання територіальних громад Закон України» [19] створено Горохівську міську територіальну громаду Луцького району завдяки добровільному об'єднанню 17 сільських та міської (Горохівської) рад. До складу громади входить 42 населених пункти – місто Горохів та 41 село: Бистровиця, Ватин, Ватинець, Вільхівка, Волиця-Дружкопільська, Десятинна, Діброва, Журавники, Звиняче, Зеленолужне, Квасів, Ковбань, Козятин, Красів, Крижова, Кумовище, Лемешів, Марковичі, Мирків, Мирне, Мислині, Новосілки, Озерці, Охлопів, Ощів, Печихвости, Підбереззя, Пірванче, Полюхне, Пустомити, Рачин, Скабарівщина, Скобелка, Софіївка, Старостав, Стрільче, Сільце, Терешківці, Уманці, Холонів, Ярівка. Площа громади становить – 512,8 км², населення – 25 377 осіб. Густота населення – 41,7 ос/км². На території громади утворено вісім старостинських округів – Мирненський, Підберезівський, Терешківцівський, Холонівський, Журавниківський, Скобелківський, Звиняченський, Новосілковський (рис.1). Адміністративний центр громади – м. Горохів [1–5; 12].

Громада є другою за площею та третьою за кількістю населення серед громад Луцького району та входить у десятку найбільших громад Волинської області.

Центр громади – м. Горохів – розташоване на перетині автошляхів Н-17 (Луцьк–Львів) та Т-03-02 (Піща–Шацьк–Любомль–Володимир–Павлівка–Горохів–Берестечко–Козин (М-06)), за 50 км на південний захід від обласного центру (м. Луцьк), 100 км до м. Львів і за 9 км на північний захід від найближчої залізничної станції «Горохів», 450 км до м. Київ[2–4].

Відстань до кордонів:

1) з Республікою Польща: 70 км від Горохова до міжнародного пункту пропуску «Устилуг», 120 км до міжнародного пункту пропуску «Ягодин»,

395 км – до столиці Польщі м. Варшави; з Республікою Білорусь – 160 км до кордону через пункт пропуску «Піща»; з Словацькою Республікою – 319 км через пункт пропуску «Малий Березний»; з Угорщиною – 369 км через пункт пропуску «Лужанка»; з Румунією – 403 км через пункт пропуску «Дяково» [3].

Горохівська громада має значний природний рекреаційний потенціал, сприятливі кліматичні умови, різноманітні природні ресурси та природно-заповідні території.

Клімат – помірно-континентальний, з м'якою зимою та нестійкими морозами, теплим літом, а весна і осінь – затяжні зі значними опадами. Кліматичні умови і ресурси сприятливі для здійснення рекреації й туризму впродовж року. Зазначимо, що період літньої рекреації дещо менший, ніж на решті території України. Сприятливий час для організації усіх видів відпочинку в теплу пору року триває 165–175 днів. У липні–серпні умови сприятливі для проведення широкого комплексу кліматолікування. Температура найхолоднішого місяця (січня) становить $-3,5\text{ }^{\circ}\text{C}$, найтеплішого – $+17,4\text{ }^{\circ}\text{C}$. Сонячна погода в зимовий період тримається 50–55 днів, решта днів – похмура погода із частими опадами. Кількість опадів – 560 мм. Сприятливий період для організації зимових видів туризму і відпочинку в холодний період триває в середньому 50 днів. При цьому середня висота снігового покриву коливається від 10 до 15 см [2; 4–5; 23].

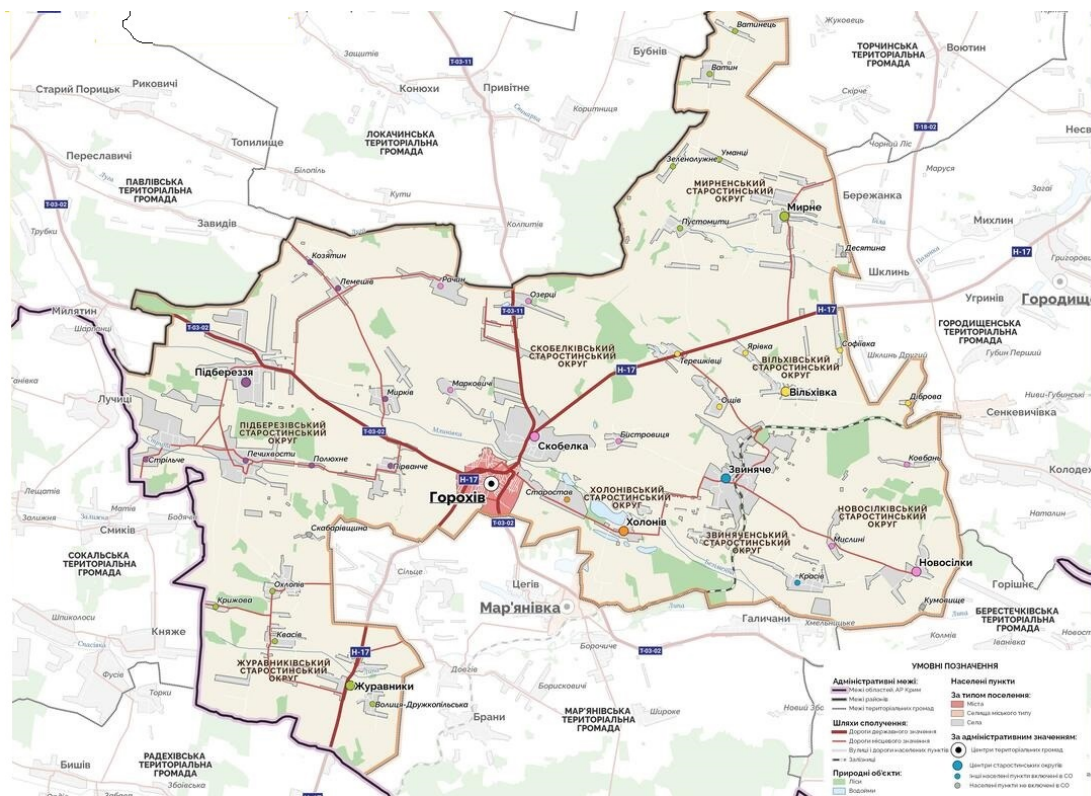

Рис. 1. Територія Горохівської територіальної громади [2–4; 12]

Ландшафти громади відзначаються розчленованою поверхнею, горбистими, часто крутосхиловими місцевостями з сірими та ясно-сірими опідзоленими ґрунтами на крутих схилах, і темно-сірими опідзоленими ґрунтами та чорноземами опідзоленими – на більш пологих. Орографічні особливості місцевості сприяють організації різних видів туризму – пішохідного, велосипедного, лижного (за умови стійкого снігового покриву) тощо.

Основними водними артеріями громади є рр. Липа (ліва притока р. Стир, довжина сягає 41,83 км, площа водозбору 530,63 км², похил річки – 1,33 м/км), Луга (права притока Західного Бугу, площа водозбору – 1351,4 км², довжина – 89,1 км), Полонка (права притока р. Черногузки, довжина – 28,89 км, площа басейну – 211,02 км², похил річки – 1,83 м/км), Млинівка (Скобелка) (ліва притока р. Липа, довжина – 21,19 км, площа водозбору – 197,04 км², похил – 1,67 м/км), Стрипа (ліва притока Кормину – правої притоки р. Стир (басейн Дніпра), довжина річки становить 10,2 км, площа водозбору – 83,7 км², похил – 1,04 м/км). У громаді є озеро Ватин (площа 1,55 га), ставки розміщуються у с. Журавники, Звиняче (5), Квасів (2), Марковичі, Мирків, Мирне (3), Новосілки (2), Пірванче (2), Терешківці, Холонів (23), Ярівка [4–5; 12; 14–16; 21; 23–24].

Водні об'єкти є привабливими для рекреаційного використання, а саме короткотермінового відпочинку (купання, занять водним туризмом, плавання на човнах, рибальства) та пізнавального туризму. Вони володіють значним потенціалом і можуть слугувати основою для спорудження будинків і баз відпочинку, пансіонатів, створення рекреаційних зон. Інвестиційно привабливим є довгострокова оренда водних плес з метою вирощування риби, раків тощо, а відтак – перспективного розвитку туризму [4; 7; 12; 23].

Земельні ресурси мають неоднорідну структуру: забудовані землі – близько 4 %, сільськогосподарські – майже 78–79 %, лісовкриті – 10,5–11,0 %, заболочені – близько 4 %, інші – 1–2 % [2; 4; 6; 12; 17; 23].

Лісові ресурси можуть використовуватись для розвитку різних видів екологічного туризму. Ліси становлять від 10,5–11,0 % площі ТГ. Лісові ресурси громади зосереджені у межах лісництв Володимир-Волинського лісомисливського господарства ДП «Ліси України». Основними лісоутворюючими породами є: сосна звичайна *Pinus sylvestris* – 48 %, береза повисла *Betula pendula* – 21 %, дуб звичайний *Quercus robur* – 15 %, вільха чорна *Alnus glutinosa* – 11 %, осика *Populus tremula* – 3 % та ялина звичайна *Picea abies* – 2 %. Вікова структура насаджень: молодняк – близько 25 %, середньовікові – 55 %, пристилаючі – 15 %, стиглі – 5 %. Наявні флористичні ресурси – це цінні види лікувальних трав та дикорослих ягід [4–5]. Тут зростають ягідники: журавлини болотяної *Vaccinium oxycoccos*, чорниці миртолистої *Vaccinium myrtillus*, бруслини бородавчастої *Euonymus verrucosus*. На території лісів багато лікарських рослин: конвалії травневої *Convallaria majalis*, валеріани лікарської *Valeriana officinalis* [3; 5; 14; 15].

Мисливські угіддя розташовані на землях Володимир-Волинського лісомисливського господарства ДП «Ліси України», де є можливість полювати на зайця сірого *Lepus europaeus*, дику свиню *Sus scrofa*, сарну європейську (козулю) *Capreolus capreolus*, вивірку звичайну *Sciurus vulgaris*, лисицю звичайну *Vulpes vulpes*, куріпку сіру *Perdix perdix*, куницю лісову *Martes martes*, куницю кам'яну *Martes foina* [4–5; 12; 14].

Для підтримання екологічної стійкості довкілля Горохівської ТГ створено, згідно норм Закону України «Про природно-заповідний фонд України» [20] та за даними Управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА [23], шість об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення (рис.2) загальною площею 2040,6 га (табл. 1). З них три заказники, зокрема ландшафтний «Луга-Рачинська», орнітологічний «Холонів», гідрологічний «Гнила Липа», а також два заповідних урочища – «Красна гора», «Холонів» та парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Горохівський». Більшість об'єктів ПЗФ утворені чи реорганізовані у 90-х рр. ХХ ст. та на початку ХХІ ст., за винятком заповідного урочища «Холонів» – утвореного у 1984 р., та парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Горохівський» – у 1972 р. [2; 4; 8–9; 18].

Таблиця 1

**Об'єкти природно-заповідного фонду Горохівської ТГ
Волинської області [2; 4; 8–9; 12; 18]**

Назва об'єкта	Місце знаходження	Загальна площа, га	Нормативний документ, орган, що утворив та дата утворення
Заказники			
<i>Ландшафтний</i>			
«Луга-Рачинська»	с. Рачин	37,7	Розпорядження голови Волинської обласної ради від 17.03.1994 р., № 17/19
<i>Орнітологічний</i>			
«Холонів»	с. Холонів	257,2	Розпорядження Волинської обласної державної адміністрації від 12.12.1995 р., № 213
<i>Гідрологічний</i>			
«Гнила липа»	сс. Цегів, Квасів, Бранів, Журавничі	1644,0	Розпорядження голови Волинської обласної ради від 03.03.1993 р., № 18-р

Продовження табл. 1

Заповідні урочища			
«Красна гора»	Володимир-Волинське лісомисливське господарство ДП «Ліси України» с. Журавники	75,7	Рішення Волинської обласної ради народних депутатів від 31.07.2014 р., № 27/64.
«Холонів»	Володимир-Волинське лісомисливське господарство ДП «Ліси України»	14,0	Рішення Волинської обласної ради народних депутатів від 26.11.1984 р., № 354
Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва			
«Горохівський»	м. Горохів	12,0	Рішення Волинського обласного виконавчого комітету обласної ради депутатів трудящих від 11.07.1972 р., № 255

За табл. 1 простежується переважання частки гідрологічних (80,5 %) об'єктів у загальній площі ПЗФ громади. Щільність об'єктів ПЗФ – 0,011 об'єкта/100 км². Три об'єкти мають площу понад 50 га і характеризуються високим рівнем збереження.

Рис.2. Природно-заповідний фонд Горохівської ТГ Волинської області (автор-укладач, к.г.н., доц. Карпюк З. К.)

На території ландшафтного заказника «Луга-Рачинська» під охороною перебуває лучно-болотяний масив водоохоронної зони р. Луга зі значним біорізноманіттям, включаючи види, занесені в Червону книгу України (ЧКУ): осоку затінкову *Carex umbrosa*, плодоніжку блощичну (зозулинець блощичний) *Anacamptis coriophora*, коручку болотяну *Epipactis palustris*, чернь білооку *Aythya nyroca* [2; 4; 8–9; 12; 18].

Орнітологічний заказник «Холонів» – комплекс із шести ставків у заплаві р. Липи, що є місцем охорони та масового розмноження водоплавних і навколводних птахів: лисок *Fulica atra*, лебедів-шипунів *Cygnus olor*, мартинів звичайних *Larus ridibundus*, нерознів *Anas strepera* тощо. Трапляються рідкісні види, занесені в Червону книгу України та міжнародні природоохоронні переліки: чернь білоока *Aythya nyroca*, галагаз рудий *Tadorna ferruginea*, чапля сіра *Ardea cinerea* [2; 4; 8–9; 12; 18]

У гідрологічному заказнику «Гнила Липа» під охороною перебувають лучно-болотяний масив водоохоронної зони р. Гнила Липа (рис. 3). На території заказника наявне 21 джерело. У прибережній смугі ростуть крушина ламка *Frangula alnus*, очерет звичайний *Phragmites australis*, вільха чорна *Alnus glutinosa*, верба козяча *Salix caprea*, рогіз вузьколистий *Typha angustifolia* та низка видів осок. У заплаві річки – типові види злаково-осокових асоціацій: лепеха звичайна *Acorus calamus*, незабудка лучна *Myosotis arvensis*, бекманія звичайна *Beckmannia eruciformis*, тонконіг болотяний *Poa palustris* та інші. Фауна представлена понад 100-ма видами земноводних, плазунів, птахів, ссавців. Низка видів, що мешкають на цій території, занесені в Червону книгу України й міжнародні природоохоронні переліки: журавель сірий *Grus grus* (на прольотах), чапля руда *Ardea purpurea*, чернь білоока *Aythya nyroca*, видра річкова *Lutra lutra* [2; 4; 8–9; 12; 18].

Рис. 3. Гідрологічний заказник «Гнила Липа» [8–9; 18]

На території заповідного урочища «Красна гора» наявна низка видів рослин і тварин, що занесені у загальнодержавний та міжнародні природоохоронні переліки: береза темна *Betula obscura*, аполлон *Parnassius apollo*, махаон *Papilio machaon*, подалірій *Iphiclides podalirius*, поліксена *Zerynthia polyxena*, сорокопуд сирій *Lanius excubitor*, очеретянка прудка *Acrocephalus paludicola*, сова вухата *Asio otus*, орел-карлик *Hieraaetus pennatus*, пугач *Bubo bubo*, шуліка рудий *Milvus milvus*, голуб-синяк *Columba oenas*, вечірниця мала *Nyctalus leisleri* та ін. Водночас тут під охороною перебуває насіннева ділянка дуба червоного *Quercus rubra* [2; 4; 8–9; 12; 18]

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Горохівський» (рис. 4) створений у ХІХ ст. та знаходиться на високому пагорбі завдовжки близько 900 м. Під час обох світових воєн більшу частину парку було вирубано. Нині під охороною у парку перебуває понад 80 порід дерев і чагарників: береза повисла *Betula pendula*, акація біла *Robinia pseudoacacia*, верба біла *Salix caprea*, горобина звичайна *Sorbus aucuparia*, гіркокаштан звичайний *Aesculus hippocastanum*, липа серцелиста *Tilia cordata*, граб звичайний *Carpinus betulus*, тополя чорна *Populus nigra*, калина звичайна *Viburnum opulus*. Найстаріші дерева збереглися у північній частині парку: акація біла *Robinia pseudoacacia*, дуб звичайний *Quercus robur*, біла тополя *Populus alba*, липа серцелиста *Tilia cordata*. Родзинкою парку є 200-річний бук *Fagus sylvatica*, що росте у центрі. Видовий склад рослин парку представлений також хвойними породами: модрина сибірська *Larix sibirica*, ялина звичайна *Picea abies* і блакитна *P. pungens*, туя західна *Thuja occidentalis*; плодовими: черешня *Prunus avium*, груша звичайна *Pyrus communis*, алича *Prunus cerasifera*, яблуня *Malus*. Ростуть також екзотичні види: яблуня Недзвецького *Malus niedzwetzkyana*, тутове дерево *Morus nigra*, клен татарський *Acer tataricum*, скумпія *Cotinus coggygria*, смородина золотиста *Ribes aureum*, барбарис звичайний *Berberis vulgaris*, бузок угорський *Syringa josikaea* (ЧКУ) [2; 4; 8–9; 12; 18].

Рис. 4. Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Горохівський» [8; 18]

Мережа ПЗФ Горохівської громади володіє всіма передумовами для повноцінного розвитку екологічного та пізнавального туризму і природоохоронної діяльності як для місцевого населення, так і туристів.

Водночас, збереження рекреаційного потенціалу громади на довгострокову перспективу потребує реалізації комплексу заходів [10; 12; 22], а саме:

- 1) сприяти призупиненню кліматичних змін (зменшити викиди парникових газів від промислових об'єктів, автомобільного та залізничного транспорту);
- 2) значно збільшити лісистість;
- 3) посилити охорону водних об'єктів громади від забруднення;
- 4) унеможливити господарську діяльність в межах наявних та новостворених природоохоронних об'єктів;
- 5) утворити нові об'єкти ПЗФ та розширити межі вже існуючих;
- 6) підвищити охоронний режим об'єктів ПЗФ шляхом надання вищого (загальнодержавного) статусу;
- 7) розробити екологічно безпечні туристсько-екскурсійні маршрути у межах громади;
- 8) створити рекреаційні пункти та місця короткотривалого відпочинку для туристів;
- 9) застосувати доступні засоби інформування населення про цінність територій ПЗФ;
- 10) підвищити рівень наукової, еколого-виховної, туристсько-рекреаційної діяльності в межах природоохоронних територій.

Висновки. Наявні у Горохівській територіальній громаді природні рекреаційні ресурси є основою для розвитку екологічного та пізнавального туризму, здійснення освітньо-наукової та природоохоронної діяльності. Детальне вивчення існуючого потенціалу допоможе знайти шляхи вирішення екологічних проблем, а також сприятиме покращенню екологічної ситуації на локальному рівні, розширенню мережі ПЗФ, організації раціонального рекреаційного природокористування.

Література:

1. Головне управління статистики у Волинській області URL: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення 19.07.2023).
2. Горохівська міська територіальна громада. URL: <https://gorokhivrada.gov.ua/> (дата звернення 22.08.2023).
3. Децентралізація влади. URL <http://decentralization.gov.ua/region/item> (дата звернення 12.08.2023).
4. Екологічний паспорт Горохівського району Волинської області. URL: <https://voladm.gov.ua/article/ekologichniy-pasport-gorohivskogo-rayonu/> (дата звернення 22.07.2023).
5. Єрко І., Качаровський Р., Чир Н. Особливості туристичної привабливості Горохівського району Волинської області. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія : Географічні науки*. 2019. № 1 (385). С. 131–136.

6. Зузук Ф. В., Колошко Л. К., Карпюк З. К. *Осушені землі Волинської області та їх охорона: монографія*. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 294 с. <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/13031>

7. Каліновський Д. Рекреаційна привабливість природних водойм Волинської області та можливості їх використання в рекреації та туризмі. *Вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту імені Лесі Українки*. 2013. Вип. 6 (255). С. 43–47.

8. Карпюк З. К., Фесюк В. О. (2021). *Природоохоронні мережі Волинської області: монографія*. Луцьк : видавництво «Терен». 212 с.

9. Карпюк, З. К., Фесюк, В. О., Антипюк, О. В. (2018). *Природно-заповідний фонд Волинської області : альбом-каталог*. Київ : ТОВ «ОК–ПОЛІГРАФ». 136 с.

10. Лук'янова Ганна Віталіївна, Полянська Тетяна Олександрівна, Полянський Сергій Володимирович, Чижевська Лариса Тарасівна, Нетробчук Ірина Марківна, Карпюк Зоя Костянтинівна, Качаровський Роман Євгенович. Сучасні можливості природного рекреаційного потенціалу Ратнівської ТГ Волинської області. *Multidisciplinárny mezinárodní vědecký magazín «Věda a perspektivy» je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury Praha, České republika*: E 24142. № 8(15) 2022. S. 171–185. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-8\(15\)-171-185](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-8(15)-171-185)

11. Луцька районна державна адміністрація. URL: <http://lutskadn.gov.ua/> (дата звернення 22.08.2023).

12. Нетробчук І. М., Чижевська Л. Т., Полянський С. В., Карпюк З. К., Мельник О. В., Качаровський Р. Є. Природний рекреаційний потенціал Ковельської ТГ Волинської області. *Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities: матер. III Міжнар. наук.-практ. конф., м. Відень, Австрія – м. Вінниця, Україна. 27 травн. 2022 р. International scientific journal «Grail of Science»*. № 14–15 (May, 2022) / ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія), 2022. С.702–708.

13. Павловська Т. С., Рудик О. В., Ковальчук І. П. Геоекологічний стан річково-басейнової системи Липа (водозбір р. Стир). *Екологічні проблеми природокористування та охорона навколишнього середовища*: зб. наук. пр. Другої Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Рівне, 21–23 жовтня 2015 р.). Рівне, 2015. С. 138–139.

14. Поліський лісовий офіс. URL: <https://e-forest.gov.ua/struktura/rehionalni-lisovi-ofisy/> (дата звернення 02.09.2023).

15. Полянський С. В. Аналіз впливу ерозійно-аккумулятивних процесів на стан басейну р. Луга. *Науковий вісник Чернівецького університету* : зб. наук. пр. / Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2012. Вип. 633-634: Географія. С. 49-53.

16. Полянський С. В., Князькова Т. О. Оцінка ефективності використання і збереження земельних ресурсів Волинської області. *Економічні науки. Серія: Економічна теорія та економічна історія* : зб. наук. пр. Луцьк : Луцький нац. техн. ун-т., 2011. Вип. 8. С. 347–357.

17. Полянський С. В., Колошко Л. К. Ерозійно-аккумулятивні процеси у басейні річки Гнила Липа Горохівського району. *Природа Західного Полісся та прилеглих територій* : зб. наук. пр. / відп. ред. Ф. Зузук. Луцьк, 2009. № 6. С. 111–115.

18. Природно-заповідний фонд Волинської області. URL: <http://eco.voladm.gov.ua/category/all/locality=9> (дата звернення 12.06.2022).

19. Про добровільне об'єднання територіальних громад Закон України від № 157–VIII від 05 лютого 2015 р. Відновлено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text> (дата звернення 22.07.2023).

20. Про природно-заповідний фонд України. № 2456-XII від 16 червня 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2456-12> (дата звернення 18.07.2022).

21. Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області. URL: <https://vodres.gov.ua/> (дата звернення 12.07.2022).

22. Стельмах В. Ю., Карпюк З. К., Чижевська Л. Т., Качаровський Р. Є., Нетробчук І. М., Мельник О. В., Полянський С. В. Заболоттівська ТГ Волинської області: сучасний природний рекреаційний потенціал та шляхи його збереження. *Multidisciplinárni mezinárodní vědecký magazín «Věda a perspektivy» je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury Praha, České republika.* 2022. № 12 (19). S. 300–314. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-12\(19\)-300-314](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-12(19)-300-314).

23. Управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА. URL: <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-ekologiyi-ta-prirodnih-resursiv/1/> (дата звернення 04.08.2023).

24. Чижевська Л. Т., Лавренчук О. М., Качаровський Р. Є., Карпюк З. К., & Антипюк О. В. (2019). *Оцінка сучасного стану водних ресурсів Волині. Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали III Міжнар. наук.-практ. інтер.-конф. (м. Луцьк, 11–12 квітня 2019 р.).* Луцьк, 2019. С. 98–101.

References:

1. Holovne upravlinnia statystyky u Volynskii oblasti. [Main Department of Statistics in Volyn Oblast] Retrieved from <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua>. [in Ukrainian].

2. Horokhivska miska obiednana hromada. [Gorokhiv city united community] Retrieved from : <https://gorokhivrada.gov.ua/> [in Ukrainian].

3. Detsentralizatsiia vlady. [Decentralization of power.] Retrieved from <http://decentralization.gov.ua/region/item>. [in Ukrainian].

4. Ekologichniy passport Horohivskoho raionu Volynskoi oblasti. [Ecological passport of Horohiv district of Volyn region.] Retrieved from <https://voladm.gov.ua/article/ekologichniy-pasport-gorohivskogo-rayonu/>. [in Ukrainian].

5. Ierko I., Kacharovskiy R., & Chyr N. Osoblyvosti turystychnoi pryvablyvosti Horokhivskoho raionu Volynskoi oblasti [Peculiarities of tourist attractiveness of Horokhiv district of Volyn region.]. *Naukovyi visnyk Skhidnoevropeiskoho natsionalnoho universytetu im. Lesi Ukrainky: Seriya : Heohrafichni nauky [Scientific Bulletin of the East European National University named after Lesi Ukrainka: Series: Geographical sciences.].* 2019 № 1 (385). S. 131-136. [in Ukrainian].

6. Zuzuk F. V., Koloshko L. K. & Karpiuk Z. K. (2012). *Osusheni zemli Volynskoi oblasti ta yikh okhorona: monohrafiia.* Lutsk. [Drained lands of the Volyn region and the irprotection: a monograph] [in Ukrainian].

7. Kalinovskiy D. (2013). *Rekreatsiina pryvablyvist pryrodnykh vodoim Volynskoi oblasti ta mozhlyvosti yikh vykorystannia v rekreatsii ta turyzmi* [Recreational attractiveness of natural reservoirs of Volyn region and possibilities of their use in recreation and tourism.] *Visn. Skhidnoevrop. nats. un-tu imeni Lesi Ukrainky. [Visn. Eastern Europe. nat. Lesya Ukrainka University.]* Vyp. 6 (255). [in Ukrainian].

8. Karpiuk Z. K., & Fesiuk V. O. (2021). *Pryrodookhoronni merezhi Volynskoi oblasti: monohrafiia [Nature protection networks of Volyn region: monograph.]* Lutsk : [in Ukrainian].

9. Karpiuk, Z. K., Fesiuk, V. O., & Antypiuk, O. V. (2018). *Pryrodno-zapovidnyi fond Volynskoi oblasti : albom-kataloh.* Kyiv [Nature reserve fund of Volyn region: album-catalog.]. [in Ukrainian].

10. Lukianova Hanna Vitaliivna, Polianska Tetiana Oleksandrivna, Polianskyi Serhii Volodymyrovych, Chyzhevska Larysa Tarasivna, Netrobchuk Iryna Markivna, Karpiuk Zoia Kostiantynivna, & Kacharovskiy Roman Yevhenovych (2022). Suchasni mozhlyvosti pryrodnoho rekreatsiinoho potentsialu Ratnivskoi TH Volynskoi oblasti [Modern possibilities of the natural recreational potential of Ratnivska TC, Volyn region. The multidisciplinary international scientific magazine]. Multidisciplinárni mezinárodní vědecký magazín «Věda a perspektivy» je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury Praha, Česká republika [The multidisciplinary international scientific magazine «Věda a perspektivy» is registered in the Czech Republic. State registration number u Ministerstva kultury Praha, Česká republika]: E 24142. № 8(15). Pp. 171–185. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-8\(15\)-171-185](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-8(15)-171-185) [in České republice].

11. Lutska raionna derzhavna administratsiia. [Lutsk District State Administration] Retrieved from <http://lutskadm.gov.ua/>. [in Ukrainian].

12. Netrobchuk I.M., Chyzhevska L. T., Polianskyi S.V., Karpiuk Z. K., Melnyk O.V. & Kacharovskiy R. Ye. (2022). Pryrodnyi rekreatsiynyi potentsial Kovelskoi TH Volynskoi oblasti. [Natural recreational potential of Kovelsk TC, Volyn region]. Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities [Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities]: mater. III Mizhnar. nauk.-prakt. konf., m. Viden – m. Vinnytsia [in Ukrainian & in Avstriia].

13. Pavlovska T. S., Rudyk O. V., & Kovalchuk I. P. (2015). Heoekolohichni stan richkovo-baseinovoï systemy Lypa (vodozbir r. Styr). [Geoecological condition of the Lypa river-basin system (watershed of the Styr River)]. Ekolohichni problemy pryrodokorystuvannia ta okhrona navkolyshnoho seredovyscha: zb. nauk. pr. Druhoi Vseukr. nauk.-prakt. konf. za mizhnar. uchastiu (Rivne, 21-23 zhovtnia 2015 r.) [Ecological problems of nature use and environmental protection: collection. of science Second Vseukr Ave. science and practice conf. for international participation (Rivne, October 21-23, 2015)]. Rivne., S. 138–139.

14. Poliskyi lisovyi ofis. [Polisky forest office] Retrieved from <https://e-forest.gov.ua/struktura/rehionalni-lisovi-ofisy/> [in Ukrainian].

15. Polianskyi S. V. (2012). Analiz vplyvu eroziino-akumuliatyvnykh protsesiv na stan baseinu r. Luha [Analysis of the impact of erosion and accumulation processes on the state of the Luga River basin.]. Naukovyi visnyk Chernivetskoho universytetu : zb. nauk. pr. / Chernivetskyi nats. un-t im. Yuriia Fedkovycha. Chernivtsi, [Scientific bulletin of Chernivtsi University: coll. of science pr. / Chernivtsi nats. University named after Yury Fedkovych. Chernivtsi] Vyp. 633-634: Heohrafiia. S. 49-53. [in Ukrainian].

16. Polianskyi S. V., & Koloshko L. K. (2009). Eroziino-akumuliatyvni protsesy u baseini richky Hnyla Lypa Horokhivskoho raionu. [Erosional and accumulative processes in the basin of the Hnyla Lypa River of Gorokhiv district.] Pryroda Zakhidnoho Polissia ta prylehlykh terytorii : zb. nauk. pr. [Nature of the Western Polissia and adjacent territories: coll. of science pr.]. Lutsk., Vyp.6. S. 111–115. [in Ukrainian].

17. Polianskyi S. V., & Kniazkova T. O. (2011). Otsinka efektyvnosti vykorystannia i zberezhenia zemelnykh resursiv Volynskoi oblasti [Evaluation of the effectiveness of the use and preservation of land resources of the Volyn region.]. Ekonomichni nauky. Serii: Ekonomichna teoriia ta ekonomichna istoriia : zb. nauk. pr. Lutsk : Lutskyi nats. tekhn. un-t., [Economic sciences. Series: Economic theory and economic history: coll. of science pr. Lutsk : Lutsk national. technical University]. Vyp. 8. S. 347–357. [in Ukrainian].

18. Pryrodno-zapovidnyi fond Volynskoi oblasti. [Nature Reserve Fund of Volyn Region] Retrieved from <http://eco.voladm.gov.ua/category/all/locality=9>. [in Ukrainian].

19. Zakon Ukrainy «Pro dobrovilne obiednannia terytorialnykh hromad» [Law of Ukraine «On Voluntary Association of Territorial Communities»] vid № 157-VIII vid 05 liutoho 2015 r. zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>. [in Ukrainian].

20. Zakon Ukrainy «Pro pryrodno-zapovidnyi fond Ukrany» [Law of Ukraine "On the Nature Reserve Fund of Ukraine"] № 2456-XII vid 16 chervnia 1992 roku. URL: zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/2456-12>. [in Ukrainian].

21. Rehionalnyi ofis vodnykh resursiv u Volynskii oblasti. [Regional office of water resources in Volyn region] Retrieved from <https://vodres.gov.ua/>. [in Ukrainian].

22. Stelmakh V. Yu., Karpiuk Z. K., Chyzhevska L. T., Kacharovskiy R. Ye., Netrobchuk I. M., Melnyk O. V., & Polianskyi S. V. (2022). Zabolottivska TH Volynskoi oblasti: suchasnyi pryrodnyi rekreatsiinyi potentsial ta shliakhyioho zberezhennia. [Zabolottivska TC of the Volyn region: modern natural recreational potential and road preservation.]. *Multidisciplinárni mezinárodní vědecký magazín «Věda a perspektivy» je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury Praha, České republika* [The multidisciplinary international scientific magazine «Věda a perspektivy» is registered in the Czech Republic. State registration number at the Ministry of Culture Praha, České republika:]. 12 (19) №. pp. 300–314. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-12\(19\)-300-314](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-12(19)-300-314). [in České republice].

23. Upravlinnia ekolohii ta pryrodnykh resursiv Volynskoi ODA. [Department of Ecology and Natural Resources of Volyn Regional State Administration] Retrieved from <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-ekologiyi-ta-prirodnih-resursiv/1> [in Ukrainian].

24. Chyzhevska L. T., Lavrenchuk O. M., Kacharovskiy R. Ye., Karpiuk Z. K., & Antypiuk O. V. (2019). *Otsinka suchasnoho stanu vodnykh resursiv Volyni.* [Assessment of the current state of water resources in Volyn.] *Suspilno-geohrafichni chynnyky rozvytku rehioniv* [Socio-geographical factors of regional development]: materialy III Mizhnar. nauk.-prakt. inter.-konf. Lutsk. [in Ukrainian].

Vydavatel:
Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. , Česká republika
International Economic Institute s.r.o. Praha, České republika

Magazín
Věda a perspektivy

№ 10(29) 2023

Podepsáno k tisku ze dne 24. Říjen 2023

Formát 60x90/8. Ofsetový papír a tisk

Headset Times New Roman.

Mysl. tisk. oblouk. 8.2. Náklad 100 kopií.